

ACTA DE LA TRENTA-TRESENA SESSIÓ DEL CONSELL CATALÀ D'ESTADÍSTICA

DADES IDENTIFICATIVES DE LA REUNIÓ

Data: 4 de novembre de 2015

Lloc: seu de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), Via Laietana, 58, Sala de Seminaris

Hora d'inici: 11.30 hores

Assistents

Sra. Anna Cabré i Pla	Presidenta del Consell Català d'Estadística
Sr. Albert Carreras de Odriozola	Vicepresident del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
Sr. Frederic Udina i Abelló	Director de l'Idescat, que actua com a secretari
Sr. Albert Satorra i Brucart	Universitat Pompeu Fabra
Sr. Lucinio González i Sabaté	Universitat Ramon Llull
Sr. Santiago Thió i Fernández de Henestrosa	Universitat de Girona
Sr. Antoni Meseguer i Artola	Universitat Oberta de Catalunya
Sr. Joan Carles Martori i Cañas	Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya
Sra. Carme Ruiz i Viñals	Universitat Abad Oliba CEU
Sr. Moisés Bonal i Ferrer	PIMEC
Sr. Josep Manuel Fandiño i Crespo	UGT
Sr. Daniel Garrell i Ballester	CCOO
Sr. Jordi Oliveres i Prats	Associació Catalana de Municipis i Comarques
Sr. Leopoldo Gay Montalvo	Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya
Sr. Santiago Farré i Tous	En representació de la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, amb veu i sense vot
Sr. Jordi Argelaguet i Argemi	Director del Centre d'Estudis d'Opinió
Sra. Cristina Rovira i Trepal	Subdirectora general de Producció i Coordinació de l'Idescat
Sr. Josep Sort i Ticó	Subdirector general d'Informació i Comunicació de l'Idescat
Sra. Mercè Perelló i Jané	Subdirectora general d'Administració i Serveis Generals de l'Idescat

S'excusen d'assistir-hi

Sr. Albert Carné i Hernández	Vicepresident del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
Sr. Josep M. Oller i Sala	Universitat de Barcelona
Sr. Xavier Tort-Martorell i Llabres	Universitat Politècnica de Catalunya
Sr. Pere Puig i Casado	Universitat Autònoma de Barcelona
Sr. Josep M. Mateo i Sanz	Universitat Rovira i Virgili
Sr. Carles Capdevila i Marqués	Universitat de Lleida
Sr. Antoni Mora Corral	Universitat Internacional de Catalunya
Sr. Salvador Guillermo i Viñeta	Foment del Treball Nacional
Sr. Joan de Solà-Morales i Rubió	Institut d'Estudis Catalans
Sr. Josep Maria Garzón i Llavina	Federació de Municipis de Catalunya
Sr. Jaume Miranda i Canals	Director de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Desenvolupament de la sessió

A la seu de l'Idescat, Via Laietana, 58, a les 11.00 hores del dia 4 de novembre de 2015, amb assistència de les persones abans esmentades, es reuneix el Consell Català d'Estadística (en endavant, Consell) en sessió ordinària, per tal de tractar els temes assenyalats en l'ordre del dia de la convocatòria.

La presidenta, la senyora Anna Cabré, obre la sessió del Consell i dona la benvinguda a tots els assistents, i especialment al nou representant de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya, Sr. Leopoldo Gay Montalvo, i inicia la sessió presentant els diferents punts de l'ordre del dia.

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior

Amb relació a l'acta de la reunió anterior, tramesa prèviament als membres del Consell, la presidenta informa que s'han fet dues esmenes menors a petició, respectivament, del Sr. Argelaguet, que va demanar que el seu càrrec constés a la relació d'assistents a la reunió, i de la Sra. Barbarà, que va proposar introduir un matis en la seva intervenció en el punt tres de l'ordre del dia, relativa a la destrucció de dades utilitzades "(...) una vegada s'ha acabat l'actuació estadística concreta".

Sense que cap dels presents hi faci cap més esmena, s'aprova l'acta per unanimitat.

2. Informe del director de l'Idescat

El director de l'Idescat pren la paraula per presentar el seu informe. Inicia la seva intervenció fent un repàs, amb l'ajut d'un Power Point, de les actuacions més destacades que l'Idescat ha dut a terme des de la darrera reunió del Consell, celebrada el dia 3 de novembre de 2014, i passa tot seguit a desenvolupar-les una per una.

La primera activitat que destaca el director en el seu informe és la preparació del Pla estadístic de Catalunya (en endavant, PEC) per al període 2016-2019 i la modificació d'alguns preceptes de la Llei d'estadística de Catalunya, que no ha estat possible que fossin aprovats pel Parlament per l'acabament de la legislatura.

El següent punt el dedica a presentar el projecte Qualitas, l'objectiu del qual és analitzar i documentar els processos estadístics de l'Idescat per tal d'homogeneïtzar aquests processos i permetre una millor integració i qualitat de les operacions estadístiques. Informa que el projecte pren com a referència el model internacional GSBPM (Generic Statistical Business Process Model), un model internacional aprovat per les Nacions Unides, l'OCDE i l'Eurostat, que permet analitzar en quines fases i etapes es pot descompondre un procés estadístic a fi de poder avaluar la seva qualitat i la seva execució.

El projecte Qualitas permetrà documentar detalladament tots els processos estadístics que es fan a l'Institut amb la participació de totes les persones que hi estan involucrades. S'han identificat

73 processos. La previsió és que estiguin tots finalitzats a 31 de desembre de 2015.

Els documents inclouen diagrames de flux, informació del procés, les diferents àrees de l'Institut que hi intervenen, les fonts externes de dades, etc.

El director explica que ara el que queda pendent per fer és la migració del contingut d'aquests documents a una base de dades que en permeti una gestió i actualització senzilla, i fer consultes i modificacions més automatitzades. En aquest punt, el director aprofita per anunciar una sessió tècnica al mateix Idescat que cobrirà aquest tema el divendres 6 de novembre de 2015.

El director informa que està finalitzant la construcció del projecte Plataforma Cerdà. En aquest

exercici que acaba s'han fet avenços importants en el disseny i anàlisi dels registres estadístics bàsics de població, territori i entitats. Per al 2016 es preveu completar la Plataforma en les seves fases 2 i 3, que implica la migració d'operacions estadístiques i la seva difusió.

Com a complement a aquests dos projectes estratègics, el director exposa que el repte següent és impulsar la utilització d'informació estadística d'origen administratiu per a la recerca en ciències socials i per a la millora de les polítiques públiques. En aquest sentit, afirma que aquest objectiu ha de ser una de les motivacions de l'estadística oficial, ja que cal fer servir la informació estadística perquè els investigadors i experts procedents de diferents àmbits tinguin accés a una informació que els permeti conèixer els resultats de les polítiques públiques i millorar-les. En relació amb aquesta qüestió, s'han fet contactes i s'han signat convenis amb entitats i centres de recerca, com ara el Centre d'Estudis Demogràfics, la Fundació Barcelona GSE i la Facultat d'Economia i Empresa de la UB. També s'han fet contactes a escala internacional, com la participació el dia 2 de juliol de 2015 al Workshop COEURE on Data and Methods i el Workshop Banco de Portugal previst per al 16 de novembre de 2015. El paper de l'Idescat en aquest àmbit és del de garantir la qualitat acadèmica i ètica dels projectes de recerca que es realitzin amb dades estadístiques i, alhora, garantir la utilització correcta de les dades i de la preservació de la privacitat i confidencialitat del seu ús.

En aquest mateixa línia, l'Idescat va presentar també el *Manifest de les dades* coincidint amb el Dia Mundial de l'Estadística organitzat per les Nacions Unides el dia 20 d'octubre de 2015. El *Manifest*, que ha estat elaborat amb l'ajut d'alguns centres de recerca i d'informació, intenta emfatitzar la importància que l'Administració posi les dades de què disposa en mans dels investigadors i de les organitzacions interessades a analitzar i promoure la millora de les polítiques públiques. Informa que el *Manifest* és accessible també al web de l'Idescat. Finalment, informa que hi ha una dotzena de centres i instituts de recerca de ciències socials que s'hi han adherit i que s'espera que se n'hi adhereixin més.

D'altra banda, el director destaca el servei de microdades de l'Idescat durant els dos darrers anys, per posar en relleu que s'ha aconseguit crear un nou circuit d'acceptació i aprovació de peticions que ha fet reduir el temps mitjà de resposta dels projectes de set mesos a un. En aquest sentit, destaca que la major part de les peticions es concentren sobre les microdades de tres actuacions estadístiques: l'Enquesta d'usos del temps, l'Enquesta d'usos lingüístics de la població i l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població.

Tot seguit exposa altres activitats que ha dut a terme l'Institut en el darrer exercici: convenis de col·laboració i recerca signats amb diferents departaments de la Generalitat i amb altres organismes, i en mostra la relació. Entre aquests, subratlla les activitats del foment de l'estadística, les Jornades d'anàlisi Input-Output organitzades per la Sociedad HispanoAmericana de Análisis Input-Output conjuntament amb l'Idescat (que va coincidir amb la publicació per part de l'Idescat del Marc Input-Output de Catalunya 2011), el dia de l'Estadística de Catalunya, el dia Mundial de l'Estadística de les Nacions Unides, la revista *Índice* i la revista *SORT*, coeditada aquesta darrera amb pràcticament totes les universitats públiques de Catalunya –UB, UAB, UdG, UdL, UPC i UPF–, la Societat Catalana d'Estadística i la secció espanyola de la Societat Internacional de Biometria.

Aquesta revista va assolir durant el 2014 un factor d'impacte del 0,962, que ja va situar la revista en el segon quartil de les revistes d'estadística i en el darrer factor d'impacte publicat a l'estiu del 2015 ha estat de 1.333. Finalment, informa que la revista va rebre el certificat FECYT d'excel·lència 2014.

L'últim punt de l'informe l'ha dedicat a l'àmbit de la cooperació educativa. En destaca les estades en pràctiques del darrer curs acadèmic. S'han tutelat un total de 3.522 hores per part del personal de l'Idescat.

3. Proposta de Programa anual d'actuació estadística de Catalunya per a l'any 2016

El director pren la paraula altre cop per informar sobre el nou Programa anual d'actuació estadística de Catalunya (d'ara endavant, PAAE) per a l'any 2016, que el govern ha d'aprovar cada any abans del 31 de desembre.

Atès que el nou Pla estadístic de Catalunya previst per entrar en vigor a partir del 2016 no ha estat aprovat pel Parlament, el director informa que aquest PAAE 2016 es desplega sota el paraigua del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, d'acord amb l'establert a la Llei d'estadística de Catalunya.

El PAAE 2016 proposa incorporar al PEC tres noves activitats estadístiques: Estadística dels centres de culte a Catalunya (a proposta del Departament de Governació i Relacions Institucionals); Estadística del transport per cable (a proposta del Departament de Territori i Sostenibilitat) i la Promoció de la recerca en l'àmbit de l'estadística (a proposta de l'Idescat), que té com a finalitat fer més visible les activitats que es realitzen a fi de promoure l'ús de l'estadística oficial per millorar les polítiques públiques.

El PAAE 2016 segueix, a grans trets, la mateixa planificació que l'anterior. El total d'actuacions previstes és de 324. 186 corresponen a departaments de la Generalitat, 118 a l'Idescat i el 13% restant corresponen a d'altres organismes i agents del Sistema estadístic de Catalunya. Pel que fa als costos directes d'aquestes actuacions, es mantenen en línia amb els dels darrers anys, amb un cost total del programa de 9,9 milions d'euros i un cost mitjà per actuació de 30,5 milers d'euros.

El director mostra en pantalla una relació de les actuacions més destacables i en cita específicament dues: la nova Enquesta de condicions de vida, elaborada en col·laboració amb altres administracions, i el nou projecte d'Enquesta demogràfica. En l'àmbit de la metodologia i la normalització, destaca la promoció de l'ús d'informació estadística amb finalitats de recerca i de millora de les polítiques públiques i el projecte Qualitas.

A la finalització de la intervenció del director, el Sr. Jordi Oliveras demana la paraula per fer constar que creu que caldria incorporar altres entitats locals en el Sistema estadístic de Catalunya. En aquest sentit, sosté que cal tenir en compte que aquestes entitats locals són dipositàries de registres administratius de tot tipus, i, per tant, té tot el sentit impulsar la integració d'aquestes entitats dins del projecte Plataforma Cerdà.

El director de l'Idescat comparteix la idea, però comenta que el nombre d'entitats locals existents fa difícil portar-la a terme de forma efectiva. En aquest sentit, informa que l'Idescat està treballant en la millora de l'intercanvi d'informació amb les diputacions provincials mitjançant la subscripció d'un acord de col·laboració que permeti un intercanvi automàtic d'informació. Un cop es materialitzi aquest acord, potser serà més fàcil explorar altres vies d'acostament a la resta d'entitats locals.

Una vegada finalitzada la intervenció del director, la presidenta del Consell agraeix l'informe presentat i explica que el Consell elaborarà un dictamen previ favorable de la proposta de PAAE 2016, segons els termes que estableixen, respectivament, els articles 9 i 11 del Decret 24/2014, de 25 de febrer, d'organització i funcionament de l'Idescat.

4. Informe sobre l'acompliment del PAAE 2014

El director pren la paraula per informar de l'acompliment del PAAE 2014. Exposa que l'Idescat, com cada any, ha demanat a tots els organismes responsables que informin de l'estat d'execució de les actuacions de les quals van ser responsables el 2014. La informació rebuda es va abocar provisionalment a la base de dades interactiva consultable al web de l'Idescat <http://www.idescat.cat/pec/2011-2014/?cat=acompliment&paae=2014>.

L'acompliment de les actuacions del PAAE 2014 ha estat molt elevat, de l'ordre de 98,7%.

Aquest acompliment és força elevat i se situa en la línia dels programes anteriors. De les 316 actuacions previstes se n'han dut a terme de forma completa 282, 30 s'han realitzat de forma parcial i 4 no s'han dut a terme.

El Sr. Moisès Bonal, representant de PIMEC, demana la paraula per preguntar si les actuacions que no es duen a terme en un PAEE es desestimen definitivament o es passen a un exercici posterior. El director de l'Idescat respon que depèn dels casos, atès que hi ha moltes casuístiques diferents.

Seguidament, intervé la Sra. Cristina Rovira, subdirectora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, per completar aquesta informació.

Finalment, el Consell es dona per assabentat de l'informe sobre l'execució del PAEE 2014 presentat per l'Idescat.

5. Informació sobre la nova codificació del sector públic local de Catalunya amb finalitats estadístiques

El director de l'Idescat pren la paraula per informar sobre la nova codificació del sector públic local de Catalunya amb finalitats estadístiques. En aquest sentit, explica que hi ha una codificació del sector públic local que ha estat modificada recentment pel Govern de la Generalitat a través del Decret 95/2015, de 9 de juny, que modifica la forma de classificar i citar els organismes del sector públic d'àmbit local, amb repercussions estadístiques.

Els canvis que ha comportat aquesta modificació normativa són, bàsicament, la incorporació de les fundacions amb participació pública local com a nou tipus d'ens en el Registre del sector públic local de Catalunya i la creació de dues subseccions diferenciades entre les societats amb participació pública local: les societats mercantils amb capital íntegrament públic pertanyents a diverses entitats locals i les societats mercantils de capital mixt amb capital majoritari d'una entitat local o adscrites a una entitat local.

Aquests canvis tenen conseqüències en la codificació amb finalitats estadístiques i, per tant, des de l'Idescat s'ha proposat al conseller d'Economia i Coneixement una proposta d'Ordre mitjançant la qual s'estableixi aquesta codificació.

Un cop finalitzada la presentació del director de l'Idescat, el Consell es dona per assabentat de la proposta d'Ordre i no presenta cap observació ni objecció.

6. Torn obert de paraules

La presidenta del Consell obre el torn obert de paraules.

El primer a intervenir és el Sr. Leopoldo Gay Montalvo, representant de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya, per agrair la bona rebuda que ha tingut en el si del Consell i diu que espera poder contribuir a la bona tasca del Consell.

Tot seguit, demana la paraula el Sr. Albert Satorra, representant de la Universitat Pompeu Fabra, per expressar la seva inquietud pel que fa a la confidencialitat de les dades en un moment en què les dades circulen pertot. Afirmar que aquest aspecte també va ser un tema destacat en el darrer congrés del International Statistics Institute, on es va exposar la dificultat que aquestes dades estiguin tècnicament anonimitzades i suggereix la necessitat d'establir un protocol per al seu tractament. Posa com a exemple el conflicte creat a partir del projecte VISC i el cas d'Austràlia com un dels països que ha fet més en aquest sentit.

El Sr. Santiago Farré, representant de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, pren la

paraula per seguir el tema encetat pel Sr. Satorra i subscriu la necessitat de tenir tota la prevenció en aquest tema. Explica que el tema ha estat objecte d'estudi per l'APDCAT, en relació amb dades d'àmbit sanitari a gran escala i també a partir de diferents informes emesos respecte al projecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2016-2019. Específicament en aquest darrer cas, informa que es va estudiar la utilització d'informació estadística per a projectes d'investigació en el sentit que aquesta pugui ser reutilitzada. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades comparteix la necessitat i la bondat de l'objectiu final, que és el d'aprofitar millor tota la informació de què es disposa, però que si no es fa amb les degudes garanties això pot plantejar problemes. També està d'acord en el fet que aquest és el tema que està sobre la taula en l'àmbit internacional, i també a la darrera conferència anual de les autoritats nacionals de protecció de dades. Cal trobar, doncs, garanties que les dades es poden considerar tècnicament anonimitzades, des de la forma com tractem la informació, quina informació podem encreuar, quines garanties demanem als agents que hi intervenen, etc. Acaba la intervenció dient que estan a la disposició de qualsevol iniciativa que es vulgui fer en aquest sentit.

El director de l'Idescat respon al Sr. Satorra i al Sr. Farré confirmant que subscriu la seva preocupació per garantir la confidencialitat de les dades. Explica que no és un tema gens fàcil i ha vist la mateixa preocupació en reunions d'àmbit internacional. Posa com a exemple el cas de Noruega on l'Institut Nacional d'Estadística i el Servei de Cessió de Dades Oficials treballen colze a colze, i que en una d'aquestes reunions la seva representant va dir que els països nòrdics es troben entre els que més utilitzen la informació estadística per a la recerca, però alhora també és un dels llocs on és més difícil utilitzar-la perquè hi ha una regulació detallada, amb protocols i convenis a signar per part dels investigadors.

L'última intervenció la fa el Sr. Jordi Oliveres, representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, per exposar que en l'actual escenari d'incertesa a Catalunya cal que hi hagi una agenda estadística, en referència al PAAE 2016, que prevegi el que pugui passar. Afegeix que es posa a la disposició del Consell, a nivell personal, però també en nom de l'Associació que representa, per al que pugui fer falta.

Sense més intervencions, la presidenta del Consell felicita el director de l'Idescat per la bona tasca realitzada i l'encoratja a continuar endavant en totes les línies de treball exposades.

ACORDS ADOPTATS PEL CONSELL CATALÀ D'ESTADÍSTICA A LA SESSIÓ D'AVUI

Aprovar l'acta de la sessió del Consell celebrada el 3 de novembre de 2014.

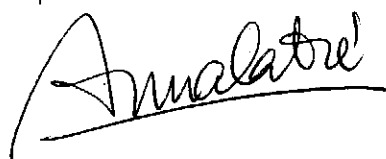
Elaborar el dictamen previ favorable a la proposta de PAAE 2016 i d'inclusió de noves activitats estadístiques d'interès de la Generalitat en el Pla estadístic de Catalunya.

Donar-se per assabentat de l'informe sobre l'acompliment del PAAE 2014.

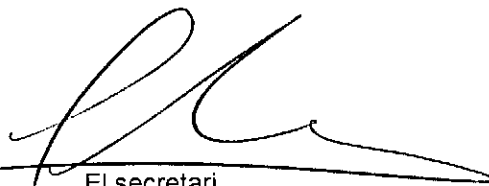
Donar-se per assabentat de la nova codificació del sector públic local de Catalunya amb finalitats estadístiques.

Seguidament tanca la sessió del Consell, a les 12.10 hores.

Vist i plau

La presidenta del Consell Català d'Estadística
Anna Cabré i Pla

El secretari
Frederic Udina i Abelló